

කෘෂි තාක්ෂණ තොරතුරු

කෘෂි තාක්ෂණ තොරතුරු කඩිනමින් ගොවි ජනතාව අතරට ලබාදීමේ අත්වැලකි

කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුවේ ජාතික කෘෂිකර්ම තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානයේ ප්‍රකාශනයකි

තාක්ෂණික පත්‍රිකා අංක 32 - 2020 ඔක්තෝබර්

එළවළු වගාවේ වල් මර්දනයට "පළමු මාසය" වැදගත්

කෘෂිකර්මාන්තයේ ආරම්භය සේ සැලකෙන්නේ වසර දහස් ගණනකට පෙරාතුව ඇරඹුණු වනගත ශාකයන්ගේ ගහස්ථකරණයයි. වල්පැල වනාහී මෙම බෝග ශාක වලට සමගාමීව වගාවේ කුළුම ගහස්ථකරණයට හසු වූ අනවශ්‍ය පැළෑටි විශේෂයකි. ඒ නිසා ඉන් මිදීමට වගාකරුවන් උපයෝගී කරගනු ලැබූ වල් මර්දන ක්‍රමවේදයන්ද කෘෂිකර්මාන්තය සේම පැරණිය. වල් මර්දනය සඳහා එදා සිටම පැවති ප්‍රචලිත ක්‍රමය වන්නේ මිනිස් ශ්‍රමය යොදාගනිමින් සිදුකරන අතින් වල්පැල ඉදිරීම, ආයුධ මගින් කපා දැමීම වැනි සරල පිළිවෙත්ය. විවිධ යුගයන් පසුකරමින් මෙම පිළිවෙත් නොවෙනස්ව පැවතුනේ ළමයින් හා කාන්තාවන්ගේ ශ්‍රමය නොඅඩුව ගොවිතැනට ලැබුණු බැවිනි. මෙහි වෙනසක් ඇතිවූයේ කාර්මික විප්ලවයත් සමගය. කම්හල්වල වැඩට දරුවන් හා කාන්තාවන් දෙකොට්ඨාශය යොමුවීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් බිහිවූ ශ්‍රම උනන්දුව මගහැරගැනීම උදෙසා වල් මර්දන ක්‍රමයන්ගේද වෙනස්වීම් සිදුවූ බව පෙනේ. රසායන ද්‍රව්‍යය භාවිතයෙන් වල් මර්දනය කිරීම තේ, රබර්, පොල් වැනි වැවිලි බෝග සහිත විශාල වතු වලත් වී වගා කෙරෙන කුඹුරු යාය තුළත් කලක පටන් මෙරට තුළදී ද ක්‍රියාත්මක වූවත්, එළවලු වගාවේ නම් බහුලව භාවිතා කෙරුවේ අතීතයේම පුරුද්දක් වූ ගොවියාගේ ශ්‍රමය පදනම්වූ අතින් කරන වල් මර්දනයයි.

බෝගය සිටුවා සති කීපයක් ගතවෙත්ම භූමියෙන් ඉහළට එසවෙන වල් මර්දනය කිරීමට පටන්ගැනීම ඔහුගේ සාමාන්‍ය සිරිත විය. බොහෝමයක් කෙටි කාලීන බෝගයන් මාස තුන හතරකින් අස්වැන්න ලබාදී අවසන් වන අතර ඒ අතරදී කීප වතාවක් හෙතෙම මේ ආකාරයෙන් වල් මර්දනයේ යෙදෙන්නේය. වැඩෙන බෝගය ආශ්‍රිතව පිහිටන වල්පැල වලින් කිනම් බලපෑමක් කිනම් කාලයකදී බෝගයට ඇතිවන්නේද යන්න සොයාබැලීම උදෙසා පැවැත්වූ ක්‍රමවත් පර්යේෂණයක තොරතුරු එළවලු බෝග වෙනුවෙන් මෙතෙක් වාර්තා වී නැත්තා සේ පෙනේ. එම හිඩැස පුරවාලන්නට 2018/19 මහ කන්නයේ සිට ගන්නොරුව උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනයේ පැවැත්වූ පර්යේෂණ ප්‍රතිඵලයක් මේ වනවිට අනාවරණය වෙමින් තිබේ. සමගාමී පර්යේෂණයන් සඳහා ගිරාදුරුකෝට්ටේ හා පස්සාල යන ස්ථානත් යොදා ගනිමින් වගා කන්න කීපයක් පුරා කළ අධ්‍යයනයන් සඳහා මාළුමිරිස්, තක්කාලි, බණ්ඩක්කා, වම්බලු, බෝංචි වැනි එළවලු වර්ග කීපයක්ම භාවිතා කර ඇතිබව පැවසුවේ වල් පැළෑටි විශේෂඥ අනුරුද්ධිකා අබේසේකරයි.

"මේ ස්ථාන තුනෙන්ම අපිට ලැබුණේ එකම ආකාරයේ අස්වනු හානියේ ප්‍රතිඵල. ඒ නිසා වඩාත් සාධාරණ නිගමනයන්ට ඉක්මනටම එළඹෙන්නට අවස්ථාව ලැබෙනවා. ගොවිත්ගේ පිළිවෙත් ලොකු අඩුවක් මෙතැනදී අපිට අනාවරණය උනා. හැමෝම වගේ බෝගය සිටුවලා කලක් බලා සිටිනවා වල් පැල මතුවෙනතුරු. මේ කාලය තුළදී බෝගයේ පැල මෙන්ම වල් ගසුත් බොහෝම පුංචියි. නමුත් සම්පත් සඳහා ඒ දෙගොල්ලන්ගේම නිබේන්නේ කරට

කර සටහන්. පරිසරයට හිමින අනුවර්තන නිසා මේ තරඟයෙන් වල්පැල ජයගන්නවා. ඒ නිසා අපට පෙනීගියා පළමු මාසය තුළ වල් මර්දනය නොකරන හෝ පමා කරන වගාවල අස්වැන්නට ලොකු බලපෑමක් ඇතිවෙන බව."

ඇයගේ අදහස වෙනත් වචනයෙන් කියනවානම් පළමු මාසය පසුකරන තෙක් වල්පැල වලින් තොරව වගාව පවත්වා ගන්නා විට, පසු අවස්ථාවක භූමියේ ඉහළට එසවෙන වල් වලින් බෝගයට අහිකෙරෙනුයේ අවම බලපෑමකි. මන්දයත් ඒ වනවිට බෝගයේ පැල හොඳින් ස්ථාපනය වී ඇති නිසාය. එවිට සම්පත් සඳහා වූ තරඟයෙන් ජයගනු ඇත්තේ බෝගයයි. පර්යේෂණයේ ප්‍රතිඵල වලට අනුව පළමු මාසය පසු කරනතෙක් වල් මර්දනය හොඳින් සිදුකළ වගාවක අස්වැන්න, එතැන් සිට වල් මර්දනය සිදුකළ වාර ගණන අනුව විචල්‍ය වන්නේ අවම වශයෙන්ය. බෝගය ලැබූ ඉහත කී ජයග්‍රහණය මේ මගින් හොඳින්ම තහවුරු වේ. තක්කාලි වැනි බෝගයක නම් මාසයකින් පසුව වල් උදුලුගැම ඇතැම්විට අස්වැන්න අඩුවීමකට වුවත් හේතු විය හැකිය. මුල් පද්ධතිය ගැඹුරට නොයන එවැනි බෝග වල නිතර වල් උදුලුගැමෙන් බෝග ශාකවල මුල් කැපීගොස් ගස් 'බාලවීම' සහ මුල් හරහා හානිකර ක්ෂුද්‍රජීවී අසාදන ආදිය සිදුවීම මීට හේතුවයි. බෝගය සිටවූ දින සිට වල්පැල වලින් තොර වගාවක් පවත්වාගැනීමේ අවශ්‍යතාවය එසේනම්, පරිසර හිතකාමී ලෙස එය කළහැකි ආකාරය පිළිබඳවද කෘෂි විද්‍යාඥවරය පැහැදිලි කිරීමක් ලබාදේ.

"හොඳම ක්‍රමය තමයි වසුනක් භාවිතාකරලා වල්පැල මතු වෙන එක මුල සිටම අවහිර කරන එක. පොලිතින් වැස්මක් භූමියට යොදලා එහි අඩුළ තැන්වල සිදුරු හදලා පැල සිටුවීම ඉතාමත් සාර්ථක ක්‍රමයක්. හැබැයි මුලදී වියදම ටිකක් වැඩියි. ඊට අමතරව අපි භාවිතා කෙරුවා කාබනික

අතුරුමේ ද්‍රව්‍යය. උදාහරණ වශයෙන් ගිලිරිසිඬියා කොළ, වියළි පයින්සේ කොළ, කැපු තණකොළ, පිදුරු ආදිය, ගිලිරිසිඬියා තමයි අස්වැන්න වැඩියෙන්ම දුන්නේ. ඊළඟට පිලිවෙලින් අඩුවෙන පිලිවෙලට කැපු තණකොළ, පිදුරු හා වියළි පයින්සේ පත්‍ර ප්‍රතිඵල ලබා දුන්නා."

ජීවී වසුනක් ලබාදීමද ඔවුන් අත්හදා බලා ඇති තවත් ක්‍රමයකි. බෝගයේ පේළි අතර රාබු වගා කිරීමෙන් හිස් භූමිය වැසීම එම ක්‍රමයයි. කෙටි කාලයකින් අස්වැන්න ලැබෙන බැවින් කන්නය තුළ දෙවරක්ම රාබු වගා කළහැකි බවද, ඒ හරහා සාර්ථක වල් මර්දනයක් සිදුවෙන බවද පර්යේෂණාත්මකව සනාථ කර හමාරය.

දැන් ඉතින් එළවලු ගොවියා උනන්දු විය යුත්තේ තම වල් මර්දන වැඩසටහන් බෝගය ස්ථාපනය කළ දින සිටම ආරම්භ කරන්නටයි. පෙර සිරිතට අනුව සති දෙක තුනක් ගියපසු තණකොළ උදුලුගැම ඇරඹීම එතරම් ඵලදායී කටුත්තක් නොවේ. පළමු මාසය තුළදී වල්පැල හා තරඟයකින් තොරව ආරම්භයක් ගන්නට බෝගයට අවස්ථාවක් දුන්නේනම්, ඉතිරි කාලය තුළදී බිහිවෙන වල්පැල වලින් අස්වැන්නට ඇතිකෙරෙන බලපෑම අවම අගයක පවත්වාගන්නට බෝගය සමත්වෙනු ඇත. ඒ නිසා තීරණාත්මක වන්නේ පළමු මාසයයි.

පිටපත : සනත් එම්. ඩණ්ඩාර - සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, ජාතික කෘෂිකර්ම තොරතුරු හා සන්නිවේදන මධ්‍යස්ථානය, ගන්නොරුව

තාක්ෂණික කරුණු : අනුරුද්ධිකා අබේසේකර - වල් පැලෑටි විශේෂඥ/සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ, උදයානි හේරත් - කෘෂිකර්ම උපදේශක, උද්‍යාන බෝග පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ආයතනය, ගන්නොරුව

පරිගණක නිර්මාණය : ගෝනම් ලියනගේ

අධීක්ෂණය හා උපදෙස් : ඩබ් .එල් හිරාන් පීරිස් (අධ්‍යක්ෂ - තොරතුරු හා සන්නිවේදන), අයි.එස්.එම් හලිමිදීන් (සහකාර කෘෂිකර්ම අධ්‍යක්ෂ)